

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ณัฐพงศ์ นัครเกษ *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 105 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตาราง เครื่องชี้และมอร์แกน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .980 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับคือ ความคิดเห็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ค่าที่ t -test แบบ Independent Samples สำหรับอายุ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับพบว่า มีเพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง

2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ด้านหลักสูตร ไม่แตกต่าง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กันทางสถิติ ส่วนภาพรวม ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนหนองแคว“ศรีกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3.2 บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนหนองแคว“ศรีกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี ภาพรวม และด้านสื่อจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ในระดับสูงกว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10 ปี - 20 ปี

คำสำคัญ

ความคิดเห็น การบริหารงานวิชาการ

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาคน ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พุทธศักราช 2552 - 2561) โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดวิสัยทัศน์สำหรับการปฏิรูปการศึกษารุ่นนี้ คือ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยมีเป้าหมายหลักที่สำคัญ คือ พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยสร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้และส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 9) ทั้งนี้ผู้ที่ให้ความรู้ในระบบการศึกษานั้นคือ “ครู” ที่จะต้องเป็นแบบอย่างให้กับเด็กในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น ครูจึงควรเป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อสร้างเด็กที่มีคุณภาพ เมื่อคุณภาพเกิดขึ้นในเด็กอนาคตสังคมก็จะเกิดคุณภาพตามมา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 23 - 35)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดหลักการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิต 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การกระจายอำนาจจะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ สามารถบริหาร และจัดการการศึกษาได้สะดวกรวดเร็วมีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) สำหรับการบริหารในสถานศึกษามี 4 ด้าน ซึ่งพบว่าในส่วนของงานบริหารวิชาการนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้ เพราะการ

บริหารวิชาการเป็นหัวใจงานบริหารวิชาการนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้ เพราะการบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษาซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนักวิชาการเกี่ยวกับการเสริมสร้างโรงเรียนให้มีคุณภาพและประสพผลสำเร็จ ดังนี้ 1) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีแผนงานทางวิชาการที่ดี 2) การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเสริมสร้างบรรยากาศโรงเรียนในทางบวก 3) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวางใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม 4) ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ 5) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 9-12) จากการศึกษาของ ชัญญา พงษ์ชัยและคณะ(2553) พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ และครูไม่สามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน ผู้สอนขาดความเข้าใจในระเบียบการวัดและประเมินผล

โรงเรียนหนองแคว“สรีกัจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี ประสพปัญหาการบริหารงานวิชาการ 4ด้านคือ ด้านหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรในแต่ละโรงเรียนยังขาดความต่อเนื่องในการบริหารหลักสูตร ขาดความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและภูมิปัญญา ด้านการจัดการเรียนการสอนขาดแผนพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาห้องเรียนและโรงเรียนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุมในชุมชน ด้านการใช้สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอนยังน้อยอยู่ บุคลากรทางการศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลผู้บริหารควรมีการพัฒนา รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงเครื่องมือและแนวทางในการวัดและประเมินผลควรจะได้มาตรฐาน เหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ต้องเร่งหาจุดบกพร่องของปัญหาแล้วพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อยกระดับการศึกษาของโรงเรียนในเขตจังหวัดสระบุรีให้ดีขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว“สรีกัจพิทยา”อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงปัญหาดังกล่าวได้ก็จะได้เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหาร โรงเรียนครู บุคลากร ศึกษานิเทศก์นำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว“สรีกัจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ และ ประสบการณ์

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนหนองแคว“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 135คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนหนองแคว“สรกิจพิทยา”อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103คนซึ่งได้มาโดยการใช้ตารางของ Krejcie and Morgan โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) แต่เพื่อความคลาดเคลื่อนทางการวิจัย จึงเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 105คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

สมมติฐานของการวิจัย

บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อทราบถึงระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแควจังหวัดสระบุรี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาและเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงระบบ กระบวนการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด ชนิดเลือกตอบ (Check List) คือ เพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ระดับความคิดเห็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t test) แบบ Independent Samples
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe Post hoc Comparison)

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนหนองแคว “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป

2. บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีความคิดเห็นเรื่องการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ด้านหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะ และสมรรถนะของนักเรียนให้แก่ครูไม่ชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ระบบการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรของครูยังไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และไม่ทั่วถึง

4. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำตารางสอน ตารางเรียน ที่ชัดเจนและเข้มข้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กระบวนการเรียนการสอนของครูไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

5. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนไม่หลากหลายและไม่เพียงพอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูไม่มีการวางแผนการใช้สื่อการเรียนรู้อะไร และเทคโนโลยี เพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของชั้นเรียน

6. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งบประมาณส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลไม่เพียงพอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การกำหนดระเบียบ เกณฑ์และตัวชี้วัดในการวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551

7. บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

8. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ด้านหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ทางสถิติ ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคจังหวัดสระบุรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” ดำเนินงานบางส่วนยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร แต่โรงเรียนก็ยังปรับปรุงพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบริหารงานวิชาการ ดังที่ ประเทือง สังข์ นาค(2545, หน้า 18) กล่าวสรุปว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ผู้บริหารควรวางแผน ปรับปรุง พัฒนา บริหารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ตรงกับการศึกษาของ สุภารัตน์ อึ้งถาวรดี, ภูวดล จุลสุคนธ์ และฐาปกรณ์ แก้วเงิน. (2558) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 5 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะหลักสูตรยังไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ขาดผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 42-49) กล่าวสรุปว่า หลักสูตรเป็นตัวกำกับที่สำคัญจึงต้องให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาแต่ละแห่งและปรับปรุงตามความเหมาะสม ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จุไรรัตน์ จันทไทย. (2553) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอกุพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต1 พบว่า ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกณฑ์การวัดและประเมินผลยังไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีความหลากหลายและไม่ตรงกับสภาพจริง สอดคล้องกับแนวคิดของกมล ภูประเสริฐ (2554, หน้า13-15) กล่าวสรุปว่า การวัดและประเมินผลช่วยให้ได้ข้อมูลแสดงการพัฒนาความก้าวหน้าของนักเรียน ต้องมีมาตรฐานตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้อง นราภรณ์ สุระ. (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

1.1 บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนหนองแคว“ศรีกิจพิทยา” มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะ และสมรรถนะของนักเรียนให้แก่ครูไม่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชุมชี้แจงนโยบายหรือแนวทางในการดำเนินงานวิชาการยังไม่ทั่วถึงเพียงพอ ทำให้บุคลากรทางการศึกษาบางส่วนสับสนในแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 42-49) กล่าวสรุปว่า การประชุมชี้แจงหลักสูตรต้องแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนเพื่อนำไปปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จูไรรัตน์ จันทไทย. (2553) ศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอภูพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต1 พบว่าการประชุมชี้แจงหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

สำหรับ ระบบการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรของครูยังไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และไม่ทั่วถึง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การกำกับติดตามดูแลการใช้หลักสูตรของบุคลากรทางการศึกษาไม่เพียงพอ สอดรับกับแนวคิดของ พิชญ์สุกานต์ จรพุทธานนท์ (2556) กล่าวโดยสรุป ถึงปัญหาของครูที่มีคุณสมบัติไม่ตรงต่อการพัฒนาหลักสูตรและขาดการอบรมเฉพาะทาง แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สมฤดี ธรรมทัศนานนท์. (2557) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายที่34 สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่าครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

1.2 บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแคว“ศรีกิจพิทยา” ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำตารางสอน ตารางเรียน ที่ชัดเจนและเข้มข้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนต้องการความเป็นเลิศของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และครูมีภาระงานมากนอกเหนือจากการสอน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จูไรรัตน์ จันทไทย. (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอภูพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต1 พบว่าครูมีความคิดเห็นมากและเอาใจใส่ในด้านการจัดการเรียนการสอน

สำหรับ กระบวนการเรียนการสอนของครูไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนของครูยังเป็นไปในวิถีแบบเดิม ไม่ปรับปรุงพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน ซึ่งไม่ตรงกับแนวคิดของ พิชญ์ เสงี่ยมจิตต์ (2542, หน้า3) กล่าวโดย

สรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ปณัฒดา วิทยากัษ. (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนัะของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานใน โรงเรียนสายวิทยาคารของกองทัพอากาศ พบว่า กองทัพอากาศไม่ค่อยให้ความสำคัญกับปัจจัยสนับสนุนต่อการบริหารการจัดการเรียนการสอน

1.3 บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนหนองแค“สรกัษพัทยา” ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน ไม่หลากหลายและไม่เพียงพอ อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีภาระต้อ่งใช้จ่ายงบประมาณในส่วนอื่นที่สำคัญมากกว่าจึงทำให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนการสอนน้อยลง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ทัสนั วังศัษัณ (2553, หน้า 11) กล่าวโดยสรุปว่า สถานศึกษาต้อ่งบริหารทรัพยากรโดยคำนึงถึงการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภารัตน์ อังถาวรดี, ภูวดล จุลสุคนธ์ และฐาปกรณ์ แก้วเงิน. (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ครูต้อ่งสร้างบรรยากาศในการเรียนและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

สำหรับ ครูไม่มีการวางแผนการใช้สื่อการเรียนรู้อ และเทคโนโลยี เพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้อของชั้นเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรทางการศึกษาสามารถวางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอนได้ในระดับหนึ่งแต่ยังไม่ได้มาตรฐานซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ จริยา ไบกาเด็น (2555) ที่กล่าวโดยสรุปว่า ครูควรมีการวางแผนในการใช้หรือสร้างสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและตรงตามจุดมุ่งหมาย

1.4 บุคลากรทางการศึกษาของ โรงเรียนหนองแค“สรกัษพัทยา” มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งบประมาณส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผล มีไม่เพียงพอ อาจเนื่องมาจากงบประมาณในการบริหารงานวิชาการมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้ไม่สามารถ บริหารงานให้ครอบคลุมทุกฝ่ายได้ ซึ่งใกล้เคียงสอดคล้องกับการศึกษาของ ปณัฒดา วิทยากัษไรรัตน์ (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนัะของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานใน โรงเรียนสายวิทยาคารของกองทัพอากาศ ที่พบว่าทัศนัะในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนเรื่อง การกำหนดระเบียบ เกณฑ์และตัวชี้วัดในการวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้อของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะ การวัดและประเมินผลที่กระทำอยู่ยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางเท่าที่ควร ซึ่งตรงกับแนวคิดของ สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และสุภณัฐ ศศิวิวัฒน์ (2555, หน้า 85-86) กล่าวว่า ปัญหาคุณภาพ การศึกษาของไทย มีสาเหตุจากระบบประเมินผลที่ผิดพลาด ไม่ได้มาตรฐาน และไม่สอดคล้องกับ การศึกษาของ สุพิชชา แก้วกำ และสุภกร ศรีเพชร. (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีพรเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 โดยพบว่า ครูมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก

2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน หนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการศึกษาของ เทอดชัย ไสยลักษณ์ และ ทองม้วน นาเสงี่ยม (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของ ครูต่อการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามเพศ ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการ เรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นภาพรวม ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลมากกว่า ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ จุไรรัตน์ จันทไทย. (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอกุพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต1 พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านการจัดการ เรียนการสอนต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในการพัฒนาปรับปรุงการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนหนองแค“สรกิจพิทยา” เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดี ยิ่งขึ้น

1. ด้านหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่นอย่างจริงจัง เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและตอบสนอง ความต้องการของชุมชน ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงรวมถึงนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรให้เกิด ประโยชน์สูงสุด

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนหรือประสานกับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามาช่วยกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในโรงเรียน พัฒนาการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การปฏิบัติการสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลกับผู้เรียนอย่างแท้จริง

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษาสามารถวิเคราะห์ วางแผนการใช้เทคโนโลยี รวมไปถึงการสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษาในด้านการวัดผล และการประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลายและตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อันจะทำให้การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิปส์พับบลิคเคชั่น
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- กิติมา ปรีดีคิด. (2532). *กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- จันทราณี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒิ.
- จูไรรัตน์ จันทไทย. (2553). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอภูพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ธกรุงเทพ*.
- ทัสนี วงศ์เย็น. (2533). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นราภรณ์ สุระ. (2555). *ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา. ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประเทือง สังข์นาค. (2545). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคคนครนายก*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปนัดดา วิชาภัย. (2553). *สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสายวิทยาการของกองทัพอากาศ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา. ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- พิชัย เสี่ยมจิตต์. (2542). การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา. อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภาพร เรืองชัย. (2547). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนกับบทบาทการ
บริหารงานวิชาการระดับประถมวัยใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครนายก อำเภอเมืองนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชญ์สุกานต์ จรุงพุกานนท์. (2556). การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ : สารที่ 7 ปัญหาและ
แนวโน้มการพัฒนา. ค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2560, จาก<http://www.gotoknow.org/posts/543276>.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พุฒนผล. (2553). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา : กระบวนทัศน์
ใหม่การพัฒนา. กรุงเทพฯ : จรัสสินิทวงษ์การพิมพ์.
- สมฤดี ธรรมทัศนานนท์. (2557). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายที่34 สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร.
สารนิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา. ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สุพิชชา แก้วกำ และศุภกร ศรีเพชร. (2558). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหาร โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีพรเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต
21. สารนิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา. นครพนม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ศุภารัตน์ อึ้งถาวรดี, ภูวดล จุลสุคนธ์ และฐาปกรณ แก้วเงิน. (2558). ปัญหาการบริหารงานวิชาการตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 5. สารนิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา. ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.